Beskæftigelsen 2017

I kapitel 1 præsenteres de centrale opgørelser fra beskæftigelsesregistret. Samtlige figurer og tabeller er dannet på baggrund af tabellerne i Grønlands Statistikbank beliggende bank.stat.gl, hvor der findes otte matricer vedrørende beskæftigelse. I Grønlands Statistikbank er det muligt at danne tabeller af betydeligt højere detaljeringsgrad vedrørende beskæftigelse end præsenteret i nærværende publikation. Beskæftigelsesstatistikkens kilder og opgørelsesmetoder beskrives i kapitel 2.

1. Beskæftigelsen i hovedtræk

Beskæftigelsen indenfor offentlig administration og service udgør omkring 40 pct. af den samlede beskæftigelse i 2017. Som det fremgår af figur 1.1, er det særligt kvinderne, der finder beskæftigelse indenfor det offentlige. Således har seks ud af ti beskæftigede kvinder job indenfor offentlig administration og service. Handelsvirksomheder er ligeledes blandt de typiske arbejdspladser hos kvinderne. Blandt mændene er de største brancher fiskeri, fangst og landbrug samt offentlig administration og service. I hver af disse brancher findes arbejdsgiveren til godt og vel en ud af fire beskæftigede mænd. Virksomheder indenfor bygge og anlæg, handel samt transport er ligeledes blandt de typiske mandlige arbejdspladser.

Figur 1.1 Hovedbeskæftigelse fordelt på køn og branche 2017

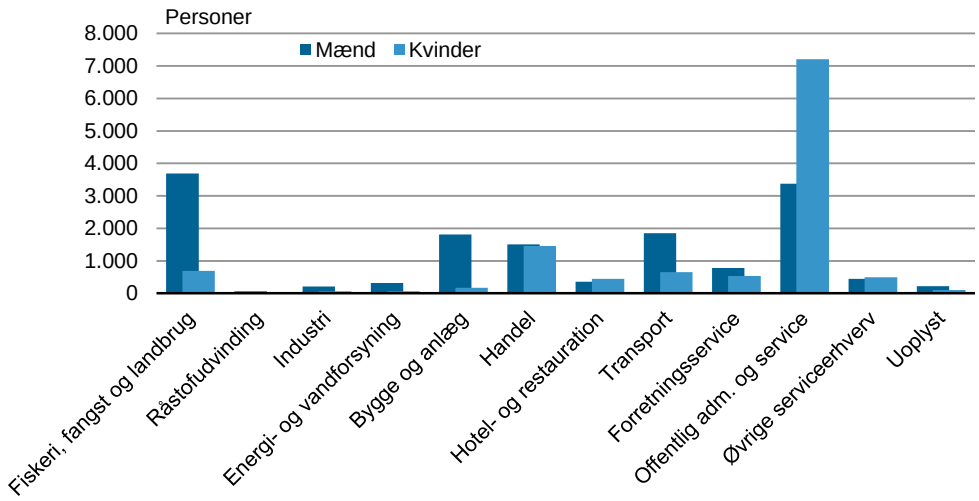

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB1

Den kvartalsvise beskæftigelse følger en fast rytme med betydelige sæsonudsving hen over året, jf. figur 1.2. Beskæftigelsen er lavest i 1. kvartal, stigende i 2. kvartal, højest i 3. kvartal for slutteligt at falde i 4. kvartal. I 2017 var 25.290 personer i beskæftigelse i 1. kvartal, 26.616 personer i 2. kvartal,

mens 27.262 personer var i beskæftigelse i 3. kvartal. I 4. kvartal faldt beskæftigelsen til 27.005 personer, hvilket imidlertid er det højeste beskæftigelsesniveau for et 4. kvartal i hele perioden 2008-2017.

Figur 1.2 Beskæftigelse fordelt på kvartaler 2008-2017

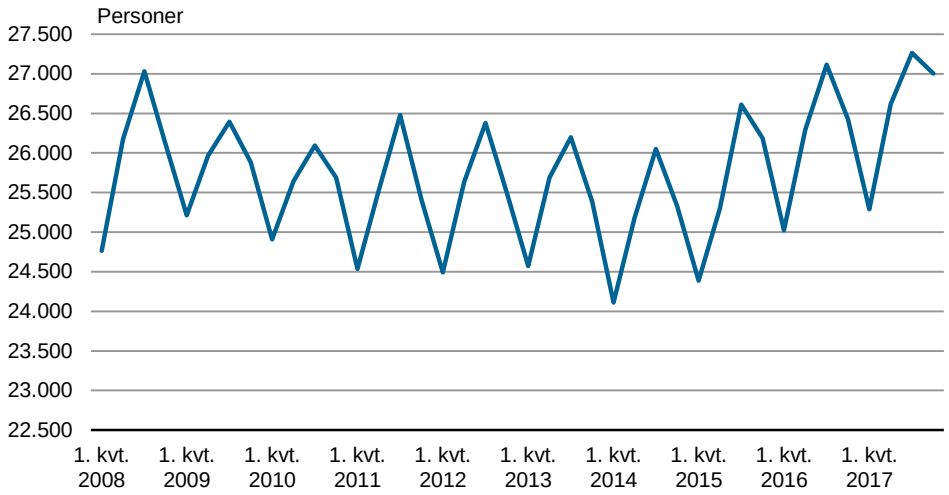

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB2

Den branchefordelte beskæftigelse varierer kommunerne imellem, jf. tabel 1.1. Offentlig administration og service er ganske vist den største arbejdsgivende branche i samtlige fire kommune. Men fiskeri, fangst og landbrug spiller eksempelvis en langt større rolle i Qaasuitsup Kommunia end i landets øvrige kommuner. Således er 28,8 pct. i Qaasuitsup Kommunia beskæftiget indenfor fiskeri, fangst og landbrug, mens branchen blot har fat i 8,1 pct. af beskæftigelsen i Kommuneqarfik Sermersooq.

Tabel 1.1 Hovedbeskæftigelse fordelt på branche og kommune 2017

	Kommune Kujalleq		Kommuneqarfik Sermersooq		Qeqqata Kommunia		Qaasuitsup Kommunia	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Alle	**2.794**	**100,0**	**11.304**	**100,0**	**4.673**	**100,0**	**7.694**	**100,0**
Fiskeri, fangst og landbrug	331	11,8	920	8,1	920	19,7	2.219	28,8
Råstofudvinding	7	0,3	72	0,6	2	0,0	5	0,1
Industri	2	0,1	143	1,3	97	2,1	30	0,4
Energi- og vandforsyning	51	1,8	140	1,2	41	0,9	150	1,9
Bygge og anlæg	238	8,5	843	7,5	408	8,7	498	6,5
Handel	331	11,8	1.258	11,1	547	11,7	829	10,8
Hotel- og restauration	103	3,7	344	3,0	135	2,9	221	2,9
Transport	237	8,5	1.370	12,1	461	9,9	424	5,5
Forretningsservice	90	3,2	812	7,2	227	4,9	133	1,7
Offentlig administration og service	1.284	46,0	4.657	41,2	1.648	35,3	2.994	38,9
Øvrige serviceerhverv	83	3,0	595	5,3	154	3,3	109	1,4
Uoplyst	37	1,3	149	1,3	34	0,7	83	1,1

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB3

I tabel 1.2 ses udviklingen i gennemsnitlig beskæftigelse pr. måned samt gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse i de enkelte distrikter de seneste tre år.

Den største beskæftigelse findes – ikke uventet – i distriktet Nuuk, hvor 9.555 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse i 2017. Nuuk er samtidig det distrikt, hvor den højeste månedsløn opnås. Således udgjorde den gennemsnitlige månedsløn fra en hovedbeskæftigelse i Nuuk 33.067 kr. i 2017. Sisimiut og Ilulissat indtager henholdsvis anden og tredje største distrikt med hensyn til såvel gennemsnitlig månedlig beskæftigelse som gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse.

Tabel 1.2 Beskæftigelse og månedsløn fra hovedbeskæftigelse fordelt på distrikter

	Beskæftigelse, månedlig gennemsnit			Månedsløn fra hovedbeskæftigelse, månedlig gennemsnit		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Antal personer			Kroner		
Hele landet	**25.620**	**26.214**	**26.543**	**26.030**	**26.814**	**27.285**
Nanortalik	669	696	658	18.361	18.697	20.489
Qaqortoq	1.469	1.479	1.453	23.997	24.650	25.955
Narsaq	691	671	683	22.236	21.935	22.984
Paamiut	627	647	619	20.967	21.229	21.911
Nuuk	9.045	9.228	9.555	32.071	32.696	33.067
Maniitsoq	1.545	1.589	1.561	22.726	23.752	23.733
Sisimiut	3.009	3.016	3.112	26.146	26.926	27.128
Kangaatsiaq	446	477	494	17.564	17.862	18.860
Aasiaat	1.373	1.388	1.382	21.941	22.787	23.725
Qasigiannguit	546	562	552	20.698	21.862	23.150
Ilulissat	2.211	2.389	2.368	24.056	26.034	26.015
Qeqertarsuaq	375	376	385	22.469	23.806	24.422
Uummannaq	1.070	1.121	1.126	21.407	22.440	21.802
Upernavik	1.086	1.113	1.117	19.431	20.702	19.848
Qaanaaq	261	259	270	17.722	17.783	18.535
Tasiilaq	962	973	991	20.023	20.860	21.580
Ittoqqortoormiit	146	143	138	21.766	21.397	21.693

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB4

Beskæftigelsesgraden er et udtryk for andelen af beskæftigede blandt den fastboende befolkning, idet den fastboende befolkning defineres som alle personer bosiddende i landet såvel primo som ultimo det pågældende år, og som ved årets slutning var fyldt 15 år.

Som det fremgår af tabel 1.3 på næste side, steg beskæftigelsesgraden blandt de fastboende fra 59,5 pct. i 2012 til 62,2 pct. i 2017. Stigningen var særlig udtalt blandt landets ældste aldersgrupper. Således steg beskæftigelsesgraden med 5,9 procentpoint blandt de 60-64 årige, med 4,3 procentpoint blandt de 55-59 årige samt med 4,1 pct. procentpoint blandt de mere end 64 årige.

Den højeste beskæftigelsesgrad findes blandt de 40-44 årige, hvor 79,3 pct. af den fastboende befolkning var i beskæftigelse i 2017. Den største absolutte beskæftigelse samme år findes imidlertid blandt de 50-54 årige, hvor 3.753 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned.

Tabel 1.3 Beskæftigelse, beskæftigelsesgrad samt fastboende befolkning fordelt på alder 2012 og 2017

	Fastboende befolkning[1]		Beskæftigelse, månedlig gennemsnitlig		Beskæftigelsesgrad, månedlig gennemsnit	
	2012	2017	2012	2017	2012	2017
	Antal personer				Pct.	
Alle	**42.855**	**42.673**	**25.501**	**26.543**	**59,5**	**62,2**
15-19 år	4.044	3.380	1.109	932	27,4	27,6
20-24 år	4.478	4.082	2.390	2.330	53,4	57,1
25-29 år	3.879	4.350	2.438	2.886	62,9	66,3
30-34 år	3.628	3.906	2.613	2.861	72,0	73,2
35-39 år	3.041	3.489	2.323	2.658	76,4	76,2
40-44 år	3.822	2.863	2.877	2.269	75,3	79,3
45-49 år	5.397	3.607	4.000	2.817	74,1	78,1
50-54 år	4.603	5.057	3.304	3.753	71,8	74,2
55-59 år	3.434	4.282	2.302	3.054	67,0	71,3
60-64 år	2.387	3.036	1.429	1.997	59,9	65,8
Over 64 år	4.142	4.621	715	988	17,3	21,4

Anm.: Det understreges, at ledighedsprocenten ikke kan udledes af tabellen.
Noter: 1) Den fastboende befolkning defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo i opgørelsesåret.
Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB5

I figur 1.3 viser, hvor stor en andel af den fastboende befolkning over 14 år, der var i beskæftigelse på et tidspunkt i løbet af 2017, samt hvor stor en andel, der gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned.

Figur 1.3 Beskæftigelsesgrad fordelt på distrikter 2017

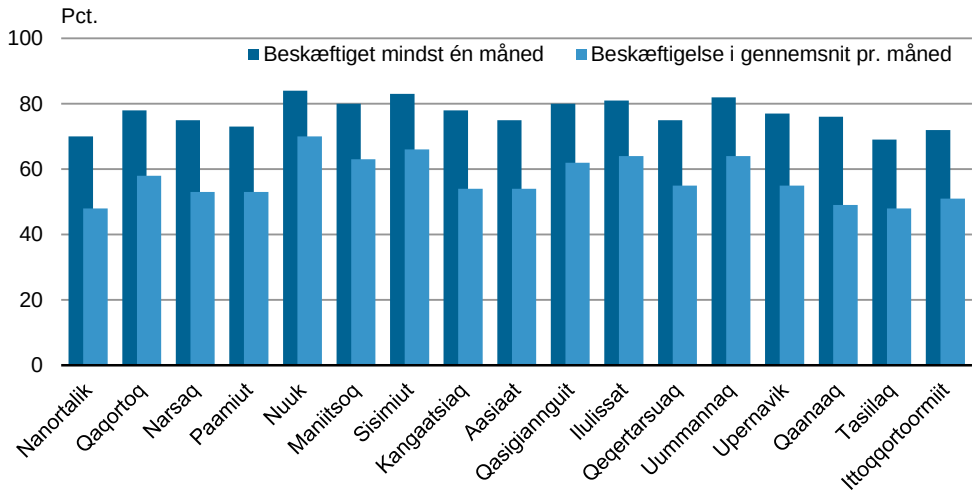

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB6

Som det fremgår af figur 1.3 er der visse geografiske forskelle. Således var mere end 81 pct. af den fastboende befolkning over 14 år i beskæftigelse i henholdsvis Nuuk, Ilulissat, Sisimiut og Uummannaq distrikterne i løbet af 2017, mens andelen for Tasiilaq og Nanortalik blot udgjorde henholdsvis 69 pct. og 70 pct.

Nuuk distriktet havde ligeledes den højeste beskæftigelsesgrad i gennemsnit pr. måned. Således var gennemsnitlig 70 pct. af befolkningen i Nuuk distriktet

i beskæftigelse, mens beskæftigelsesgraden for Nanortalik og Tasiilaq distrikter var nede på 48 pct.

Tabel 1.4 Hovedbeskæftigelse og løn fordelt på nationalitet

	Hovedbeskæftigelse, månedlig gennemsnit			Gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Antal personer			Kroner		
Alle	**25.620**	**26.214**	**26.543**	**26.030**	**26.814**	**27.285**
Danmark (født i Grønland)	22.214	22.903	23.217	23.111	23.969	24.544
Danmark (født uden for Grønland)	2.993	2.884	2.891	46.303	47.989	48.040
Norden	124	124	111	56.561	54.346	57.736
Europa	63	75	67	37.015	42.610	40.120
Afrika	8	10	9	35.633	32.429	36.769
Amerika	20	21	21	33.224	28.857	30.924
Asien	193	194	225	23.085	23.650	24.000

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB7

I tabel 1.4 og tabel 1.5 gives et indblik i beskæftigelsen blandt fastboende fordelt på deres nationalitet. Af diskretionsmæssige hensyn er nationaliteterne grupperet efter kontinent, idet statsborgere fra de øvrige nordiske lande dog er slået sammen i en selvstændig gruppe. Danske statsborgere er endvidere opdelt efter fødested.

Tabel 1.5 Hovedbeskæftigelse i gennemsnit pr. måned fordelt på nationalitet og branche 2017

	Alle	Danmark (født i Grønland)	Danmark (født uden for Grønland)	Norden	Europa	Afrika	Amerika	Asien
Alle	**26.543**	**23.217**	**2.891**	**111**	**67**	**9**	**21**	**225**
Fiskeri, fangst og landbrug	4.391	4.174	184	13	2	2	1	14
Råstofudvinding	86	50	29	2	5	0	0	0
Industri	271	232	36	1	0	1	1	1
Energi- og vandforsyning	381	310	67	1	2	0	1	0
Bygge og anlæg	1.987	1.616	339	14	10	1	2	6
Handel	2.965	2.671	238	5	2	0	0	50
Hotel- og restauration	803	582	107	2	5	0	1	106
Transport	2.501	2.108	338	33	8	0	1	12
Forretningsservice	1.312	977	297	9	6	1	4	18
Offentlig administration og service	10.585	9.433	1.087	23	19	4	8	9
Øvrige serviceerhverv	941	822	101	6	2	0	3	8
Uoplyst	319	242	67	2	6	0	1	2

Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB7

Tabel 1.6 Beskæftigelse og gennemsnitlig månedsløn fordelt på højest fuldført uddannelse

	Beskæftigelse i gennemsnit pr. måned			Gennemsnitlig månedsløn fra hovedbeskæftigelse		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Antal personer			Kroner		
Alle	**25.620**	**26.214**	**26.543**	**26.030**	**26.814**	**27.285**
Folkeskole	13.534	13.689	13.614	21.073	21.935	21.968
Gymnasieuddannelse	1.278	1.398	1.333	24.246	24.580	24.853
Erhvervsuddannelse i alt	6.650	6.749	7.230	28.209	29.018	29.649
- Kunst og humaniora	153	158	170	28.293	28.004	28.365
- Erhverv, administration og jura	1.546	1.593	1.653	27.206	27.842	28.729
- Ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion	2.343	2.360	2.178	30.743	31.972	34.259
- Landbrug, skovbrug, fiskeri og veterinær	353	366	238	31.733	34.100	26.860
- Sundhed og velfærd	1.383	1.407	1.523	22.048	22.347	23.344
- Servicesektor	778	818	1.382	31.621	32.033	30.902
- Øvrige	95	47	85	30.548	31.562	32.366
Suppleringskursus	173	192	229	20.573	21.382	21.139
Videregående uddannelse	3.984	4.186	4.137	40.042	40.210	41.775

Anm.: Eksempler på konkrete uddannelser indenfor de enkelte uddannelsesgrupper findes på Grønlands Statistiks hjemmeside: www.stat.gl
Kilde: Grønlands Statistikbank: http://bank.stat.gl/ARDBFB8

I tabel 1.6 vises den gennemsnitlige månedlige beskæftigelse samt månedsløn fra hovedbeskæftigelse fordelt efter den beskæftigedes højest fuldførte uddannelse.

Som det fremgår, har mere end halvdelen af de beskæftigede ikke fuldført anden uddannelse end folkeskolen. Det fremgår ligeledes, at der eksisterer en betydelig sammenhæng mellem uddannelsesniveauet og den gennemsnitlige månedsløn. Beskæftigede personer med en videregående uddannelse modtager således en månedsløn, der er omtrent dobbelt så høj som beskæftigede uden anden uddannelse end folkeskolen eller med suppleringskursus som højst fuldførte uddannelse.

I den forbindelse bør det imidlertid bemærkes, at *arbejdstid* ikke er inddraget i lønopgørelsen. Da omfanget af fuldtidsbeskæftigelse anses for værende væsentligt højere blandt beskæftigede med en videregående uddannelse i forhold til beskæftigede med suppleringskursus som højst fuldførte uddannelse, er den relativt store lønforskel mellem de to uddannelsesniveauer ikke overraskende. Således antages en overvejende del af de beskæftigede med suppleringskursus udelukkende at være beskæftiget på deltid – med en relativt lavere månedsløn til følge – sideløbende med en igangværende videregående uddannelse.

2. Om beskæftigelsesstatistikken

2.1 Baggrund

I 2011 foretog Grønland Statistik en omfattende revision af beskæftigelsesstatistikken med udgangspunkt i et – på daværende tidspunkt – nyt og mere detaljeret datagrundlag. Sigtet var at få tilpasset statistikken og de anvendte opgørelsesmetoder til de internationale standarder, som er formuleret af ILO's statistiske kontor.[1] I 2012 blev en tilsvarende revision af ledighedsstatistikken foretaget, således, at der nu foreligger en sammenhængende arbejdsmarkedsstatistik med udgangspunkt i internationale retningslinjer. De to statistikker – beskæftigelsesstatistikken og ledighedsstatistikken – udgives dog separat.

2.2 Kilder

De såkaldte **månedsredegørelser** og **månedsspecifikationer** udgør den centrale del af statistikkens datagrundlag. Begge stammer fra virksomhedernes månedlige indberetninger til Skattestyrelsen. Månedsredegørelserne indeholder de enkelte virksomheders samlede månedlige lønudgifter samt hvor meget, der heraf er indeholdt til skat og arbejdsmarkedsafgift. I månedsspecifikationerne fordeles løn og skat fra virksomhederne på de enkelte ansatte. Månedsredegørelserne er således virksomhedsorienterede, mens månedsspecifikationerne er personorienterede, og de to opgørelser er tæt knyttet til hinanden.

Ovenstående kilder dækker dog ikke alle personer i beskæftigelse, idet bl.a. de selvstændigt erhvervsdrivende mangler. Før 2015 mangler der endvidere månedsspecifikationer for lønmodtagere med dansk registrerede arbejdsgivere i statistikkens datagrundlag. Den resterende beskæftigelse, der ikke indgår i månedsspecifikationerne, imputeres fra oplysninger om A-indkomst og resultat af egen virksomhed fra Grønlands Statistiks **personorienterede indkomstregister**, dannet på baggrund af selvangivelsesoplysninger.

I forbindelse med imputering af beskæftigelse, der ikke er dækket af månedsredegørelserne og månedsspecifikationerne, anvendes de kommunale **registreringer af arbejdssøgende** ved de lokale arbejdsmarkedskontorer.

I forbindelse med opgørelse af beskæftigelsen i den offentlige sektor er Grønlands Statistiks **register over kommunale udbetalinger af indkomsterstattende ydelser** helt centralt. Registret gør det muligt at adskille månedsspecifikationerne i lønudbetalinger samt i udbetalinger, der ikke er beskæftigelsesrelaterede.

Til at knytte brancheoplysninger på beskæftigelsen anvendes **Grønlands Erhvervsregister (GER)**. I GER er hver registreret virksomhed tildelt en branche ud fra virksomheden primære aktivitet. Denne brancheinddeling er dog modificeret en anelse i statistikkens branchekodning. Således flugter beskæftigelsesstatistikkens brancher ikke fuldstændig med brancheinddelingen i GER. Motivationen bag denne modifikation er, at flere større virksomheder – særligt med tilknytning til fiskeri, som direkte eller indirekte

beskæftiger fiskere – er registreret under andre brancher i GER. Dette forhold ville – uden modifikation – betyde, at beskæftigelsen i enkelte brancher – særligt inden for fiskeriet – blev stærkt undervurderet, mens beskæftigelsen i andre brancher – primært inden for handel og industri – blev tilsvarende overvurderet. Modifikationen er fortaget således, at virksomhederne inddeles efter brancherelationer, hvilket eksempelvis betyder, at branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* foruden fiskere, fangere og landmænd også inkluderer ansatte på fiskefabrikker og indhandlingssteder samt slagteriarbejdere m.fl. Ligeledes består beskæftigelsen i branchen *Råstofudvinding* foruden minearbejdere også af personer med direkte råstofrelaterede beskæftigelse som eksempelvis geologiske undersøgelser.

Til at definere den fastboende befolkning, der er statistikkens analysepopulation, anvendes Grønlands Statistiks **befolkningsregister**. Registret anvendes endvidere til at knytte demografiske oplysninger – såsom bopæl, alder og køn – på beskæftigelsen. Disse demografiske oplysninger opgøres ultimo tællingsåret.

Statistikkens uddannelsesoplysninger stammer fra Grønlands Statistiks **register over højest fuldførte uddannelser (HFU),** der opgøres ultimo tællingsåret. Inddelingen i uddannelsesgrupper foretages med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der dog omstruktureres – eller komprimeres – ned til fem uddannelsesniveauer med Folkeskole som det laveste niveau og *Videregående uddannelse* som det højeste. Der foretages endvidere en underopdeling af gruppen *Erhvervsuddannelser* på syv undervisningssektorer. Eksempler på konkrete uddannelser indenfor de enkelte uddannelsesgrupper findes i en pdf-fil på Grønlands Statistiks hjemmeside *www.stat.gl* under *Arbejdsmarked*. For yderligere information omkring uddannelsesopgørelserne henvises til metodebeskrivelsen i seneste publikation af befolkningens uddannelsesprofil.

2.3 Metode

Det overordnede udgangspunkt for valg af opgørelsesmetoder er de retningslinjer og definitioner på området, som er beskrevet af ILO's statistiske kontor. Metoderne opfylder således – i videst muligt omfang – de internationale standarder på området.

2.3.1 Definition af beskæftigelse

ILO definerer i korte træk beskæftigelse som personer, der i en referenceperiode har udført arbejde i mindst én time. Referenceperiodens længde er derimod ikke klart defineret, men det anbefales, at den er relativ kort – eksempelvis en dag eller en uge. Endvidere anbefales det, at der defineres en minimumsalder for arbejdsstyrken ud fra de særlige forhold, der er gældende i det pågældende land. Der anbefales derimod ikke en øvre aldersgrænse.
Med månedsopgørelser på løn og ikke på timer er datagrundlaget ikke formelt forenelig med ILO-definitionen, hvorfor det har været nødvendigt at lave en

tilpasset definition for den grønlandske beskæftigelse. Dette er forsøgt gjort, så den ligger tættest muligt på ILO-definitionen.

Den korteste referenceperiode, de anvendte data muliggør, er én måned, hvilket er betydeligt længere end ILO's anbefalinger på én dag eller én uge. For at begrænse betydningen af den relativt lange referenceperiode har det derfor været nødvendigt at hæve beskæftigelseskriteriet, der i ILO-definitionen er mindst én times arbejde. Idet statistikkens datagrundlag ikke indeholder oplysninger om den arbejdstid, der ligger til grund for løn-udbetalingerne, har det endvidere været nødvendigt at definere en omregningsfaktor mellem arbejdstid og løn.

Beskæftigelseskriteriet er valgt til mindst én dags arbejde i en måned, hvilket med udgangspunkt i en arbejdsdag på 8 timer, en arbejdsuge på 5 arbejds-dage og en måned på 20 arbejdsdage skaleret ned vil svare til et kriterium på 0,4 timer med en referenceperiode på en dag, og 2 timer med en referenceperiode på en uge. Som omregningsfaktor er valgt SIK's mindsteløn, idet det antages, at langt hovedparten af de personer, der vil ligge omkring grænsen, hører til blandt de lavest lønnede.

Grønlands Statistik har således valgt at definere, at en person er i beskæftigelse i en given måned, såfremt:

- Personen ved udgangen af året er fyldt 15 år.

- Personen har udført lønnet arbejde eller har optjent anden erhvervsrelateret indkomst – indhandling eller "løn" fra egen virksomhed – i den pågældende måned.

- Lønnen fra dette arbejde som minimum svarer til det beløb, som otte timers arbejde ville indbringe med en timesats svarende til mindstelønnen for ikke-faglærte arbejdere ifølge den på tidspunktet gældende overenskomst mellem SIK og Naalakkersuisut.

2.3.2 Datavalidering

Datamaterialet, som ligger til grund for opgørelserne, er skabt med et administrativt formål, hvilket i nogen grad kan begrænse materialets statistiske anvendelighed. Betydningen af, hvorvidt en lønudbetaling registreres for juni eller december, er formentlig væsentlig mindre i en skattemæssig sammenhæng, end den er i en statistisk kontekst. Som følge heraf er det af afgørende betydning for opgørelsernes kvalitet, at der foretages en omfattende datavalidering.

Af månedsspecifikationerne er det ikke muligt at afgøre, hvorvidt en registrering vedrører en arbejdsrelateret lønudbetaling, eller om der er tale om en ikke-beskæftigelsesrelateret udbetaling fx i form af en social ydelse. For

at anvende månedsspecifikationerne til estimering af beskæftigelsen er det imidlertid vigtigt at rense materialet for udbetalinger af sociale ydelser m.fl. Dette sker ved brug af Grønlands Statistiks *register over kommunale udbetalinger af indkomsterstattende ydelser*. Med udgangspunkt i dette register opgøres den månedlige udbetaling af indkomsterstattende ydelser fordelt på de enkelte modtagere. Udbetalingerne frasorteres efterfølgende i månedsspecifikationerne knyttet til kommunerne.

Samme problematik gør sig gældende i andre brancher, der også udbetaler ikke-beskæftigelsesrelateret A-indkomst. Idet det antages, at beskæftigelsen er minimal i forhold til antallet af ikke-beskæftigede personer, der modtager ydelser fra disse brancher, er beskæftigede i pensionskasser samt syge- og livsforsikringsvirksomheder helt udeladt af statistikken.

Ekstraordinære udbetalinger vedrørende beskæftigelse i en flermåneders periode – eksempelvis feriepenge og særlige bonusordninger – identificeres, idet de efterfølgende fordeles ud på alle aktive måneder for den pågældende ansættelse i det pågældende år.

2.3.3 Beskæftigelse registret ved indhandling

Frem til og med 2013 indberettede indhandlingsstederne både indhandlingsbeløb og foreløbig skattetræk i månedsspecifikationerne, når fangere, fiskere m.m. foretog indhandling. Denne indberetningsprocedure medførte, at det ikke var muligt at adskille indhandlere fra almindelige lønmodtagere i de pågældende virksomheder. Indhandlingsbeløbet blev derfor sidestillet med løn. Lønopgørelserne til og med 2013 er derfor en anelse overvurderede – i særdeleshed inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*.

Fra 2014 indberetter indhandlingsvirksomhederne alene foreløbig skattetræk ved indhandling, hvilket har muliggjort en adskillelse af lønmodtagere og indhandlere i specifikationerne. Ved at anvende foreløbig månedlig skattetræk ved indhandling som fordelingsnøgle, er indhandlernes årsresultat, fra egen virksomhed, registreret i selvangivelserne fordelt ud som ”løn” på de enkelte måneder, hvor de pågældende har indhandlet.

Denne metodeændring betyder, at lønopgørelser fra og med 2014 er mere retvisende end tidligere, men også at der er et mindre databrud i serien, der bevirker, at lønudviklingen over tid – særligt inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* – bør foretage med en vis varsomhed.

I 2017 var 1.191 indhandlende fangere og fiskere registreret i beskæftigelse i gennemsnit pr. måned. Disse udgjorde 27,1 pct. af beskæftigelsen inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug* og 4,5 pct. af den samlede beskæftigelse.

2.3.4 Imputering af ikke-registreret beskæftigelse

Efter at ovenstående valideringsarbejde er udført og data er samkørt med Grønlands Statistiks befolkningsregister, således at data afgrænses til den

fastboende befolkning over 14 år, samkøres data med Grønlands Statistiks indkomstregister med henblik på at imputere beskæftigelse, som ikke dækkes af månedsredegørelserne og månedsspecifikationerne. I praksis gøres dette ved at identificere personer, der opfylder nedenstående kriterier:

- Personen er ikke registret som beskæftiget i mere end seks måneder i det midlertidige beskæftigelsesregister, der er dannet efter ovenstående valideringer.

- Personen har ifølge indkomstregistret en betydelig – defineret ud fra bruttoindkomstdeciler i indkomststatistikken – registreret A-indkomst eller indkomst fra egen virksomhed, der ikke i forvejen er registreret i månedsspecifikationerne (hverken løn eller senere frasorterede ikke-beskæftigelsesrelaterede indkomster). Grænsen for, hvornår disse indkomster er betydelige, gradueres efter antal måneder, hvor personen i forvejen er registret beskæftiget eller som arbejdssøgende.

- I måneder, hvor personen har ladet sig registrere som arbejdssøgende, vil vedkommende ikke kunne betragtes som beskæftiget (dette gælder udelukkende for den imputerede beskæftigelse).

Den imputerede beskæftigelse udgjorde i 2015 673 personer i gennemsnit pr. måned, hvoraf 65 var lønmodtagere og 608 var selvstændige. Idet der i indkomstregistret ikke foreligger oplysninger om, ved hvilke arbejdsgivere A-indkomsten er optjent, er den imputerede lønmodtagerbeskæftigelse tildelt branchen *Uoplyst*. Den imputerede beskæftigelse blandt selvstændige er brancheplaceret ud fra det i selvangivelsen angivne virksomhedsnummer (GER-nummer). I tilfælde, hvor selvstændige ikke har angivet virksomhedsnummer, er beskæftigelsen tildelt branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*, såfremt vedkommende har registreret indhandling i selvangivelsen. Ellers anvendes branchen *Uoplyst*, såfremt der hverken er registreret virksomhedsnummer eller positiv indhandling i selvangivelsen.

Statistikkens datagrundlag indeholder ikke månedsspecifikationer fra dansk-registrerede arbejdsgiver før 2015. Følgelig er lønmodtagerbeskæftigelsen i 2014 og tidligere imputeret som beskrevet ovenfor, og denne er – grundet manglende arbejdsgiveroplysninger – derfor placeret under branchen *Uoplyst*. Idet der i overvejende grad er tale om statslige arbejdspladser bl.a. politi og kriminalforsorg, betyder det forbedrede datagrundlag, at der fra og med 2015 er 450-500 jobs placeret under *Offentlig administration og service*, der før 2015 var placeret under *Uoplyst*. Der er derfor tale om et databrud, og den offentlige beskæftigelse skønnes at være undervurderet med op mod 500 personer i opgørelser før 2015. Den offentlige beskæftigelse menes derfor at være reelt uændret fra 2014 til 2015.

2.3.5 Beskæftigelsesregistret

Ud fra de validerede data og den imputerede beskæftigelse dannes det endelige beskæftigelsesregister, der danner grundlag for selve beskæftigelsesstatistikken. Registret er afgrænset til den fastboende befolkning – defineret som alle personer bosiddende i landet såvel primo som ultimo det pågældende år – og som ved årets slutning var fyldt 15 år. I tabel 2.1 angives størrelsen af de to populationer, hvis fællesmængde definerer den fastboende befolkning. Som det fremgår af tabellen, indgik ca. 3 pct. af ultimo-populationen i 2017 ikke i den fastboende befolkning.

Tabel 2.1 Den fastboende befolkning

	2013	2014	2015	2016	2017
Befolkning primo, mindst 14 år	45.062	45.041	44.896	44.871	44.915
Befolkning ultimo, mindst 15 år	44.238	44.101	44.065	44.081	44.134
Fastboende befolkning, mindst 15 år ultimo	42.914	42.664	42.610	42.488	42.673

Beskæftigelsesregistret indeholder – udover oplysninger om registreret løn, skat og branche – også en oplysning, hvorvidt den pågældende ansættelse er klassificeret som hovedbeskæftigelse eller bibeskæftigelse. Hovedbeskæftigelse defineres som den ansættelse, hvor personen i den pågældende måned har højest registreret løn. Alle øvrige ansættelser for den pågældende person i den pågældende måned defineres som bibeskæftigelse. Endvidere er der knyttet demografiske og geografiske oplysninger på registret.

2.3.6 Statistikbanken

Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl, indeholder otte detaljerede tabeller vedr. beskæftigelsen. Her er det muligt at skræddersy egne opgørelser over beskæftigelsen. Alle tabeller og figurer i kapitel 1 er dannet på baggrund af udtræk fra disse matricer. Kildehenvisning er angivet under hver tabel og figur.

2.4 Fejlkilder

Registrene, som udgør det datamæssige grundlag for beskæftigelsesstatistikken, er dannet ud fra store mængder administrative data. Af den grund foreligger der naturligvis en række potentielle fejlkilder. De væsentligste af disse fejlkilder præsenteres herunder.

Beskæftigelsesstatistikken bygger på data om arbejdsgivernes månedlige indberetning af løn m.m. Selve beskæftigelsesstatistikken hænger derfor uløseligt sammen med kvaliteten i de månedlige indberetninger. Praksis for periodisering af lønningerne i den enkelte virksomhed er således af afgørende betydning for det endelige beskæftigelsesregister, og udgør af samme grund i betydelig usikkerhedsfaktor for kvaliteten af det endelige register.

Som beskrevet i afsnit 2.3.2 om datavalidering er der stor bevågenhed omkring denne problematik i tilblivelsen af det endelige register. Som noget

særligt bruges der en del ressourcer på at identificere ekstraordinære enkeltudbetalinger, som vedrører beskæftigelse i en flermåneders periode, så som feriepenge og særlige bonusordninger.

På grund af størrelsen og kompleksiteten af datamaterialet må det dog alt andet lige forventes, at en vis del af disse ekstraordinære udbetalinger ikke lader sig identificere og følgelig må anses som en fejlkilde. Denne type fejlkilder har utvivlsomt størst indvirkning på opgørelserne af månedsløn, mens det skønnes, at problematikken ikke har den store betydning for kvaliteten af selve beskæftigelsesopgørelserne.

For lønningerne vurderes fejlene at have størst betydning for december, hvor feriepengene typisk registreres. Derfor kan månedslønnen for december – og dermed for fjerde kvartal – være overvurderede. De tilsvarende tal for de andre kvartaler vil i så fald være undervurderede. Derfor bør sammenligninger af kvartalstal for gennemsnitlige månedslønninger foretages med en vis varsomhed.

En lignende problematik gør sig gældende vedr. registrering af indkomsterstattende offentlige ydelser, der i datavalideringen anvendes til – residualt – at udlede beskæftigelsesrelaterede kommunale udbetalinger. Udbetaling af indkomsterstattende ydelser kan ikke nødvendigvis henføres til selve registreringsmånederne. Eksempelvis kan de reelle udbetalinger for flere måneder ligge under samme registrering i det administrative register. På trods af en omhyggelig datavalidering, udgør udbetalingen af indkomsterstattende offentlige ydelser en potentiel fejlkilde ift. det endelige beskæftigelsesregister.

Til og med 2013 blev løn for indhandlende fangere og fiskere opgjort brutto. Det vil sige, at indhandlingsbeløbet blev sidestillet med løn. Opgørelserne af månedsløn for denne gruppe er derfor overvurdererede før 2014. Den ændrede procedure fra 2014 har medført mere retvisende lønopgørelser for fiskere og fangere, hvilket dog samtidig må betragtes som et mindre databrud. Analyser af lønudviklingen over tid skal derfor foretages med en vis varsomhed – i særdeleshed inden for branchen *Fiskeri, fangst og landbrug*, men også inden for demografiske og geografiske undergrupper, hvor en relativ stor andel er indhandlende fangere og fiskere. Procedureændringen skønnes derimod ikke at have væsentlig betydning for opgørelserne over beskæftigede personer i gruppen.

Der er i sagens natur en vis usikkerhed forbundet med den imputerede beskæftigelse. Idet selvangivelserne – og derved indkomstregistret – er årsopgjort, er det ikke muligt ud fra disse data at periodisere den imputerede beskæftigelse. En person kan på få måneder optjene en relativ høj årsløn, der alene indikerer, at vedkommende har været i beskæftigelse i alle 12 måneder det pågældende år. Omvendt kan en person også være løst beskæftiget i alle 12 måneder. Men hvis indkomsten herfra er tilstrækkelig beskeden, vil den ikke blive fanget i imputeringen.

Grundet manglende detaljeringsgrad i data fra dansk-registrerede arbejdsgivere før 2015 skønnes beskæftigelsen i *Offentlig administration og*

service at være undervurderet med op mod 500 personer i gennemsnit pr. måned i 2014 og tidligere, jf. afsnit 2.3.4. Idet denne beskæftigelse i årene før 2015 er placeret under *Uoplyst*, påvirker dette forhold ikke opgørelserne over den samlede beskæftigelse.

Beskæftigelsesstatistikken brancheopdeles på baggrund af arbejdsgiverens registrerede branche i henhold til Grønlands Erhvervsregister (GER). Nøjagtigheden i den branchefordelte beskæftigelse hviler således på, hvor præcist de enkelte virksomheder er brancheplaceret i GER. Som udgangspunkt anses GER imidlertid for retvisende. Metoden har dog visse begrænsninger, særligt i de tilfælde, hvor en virksomhed har flere forskelligartede aktiviteter, der reelt set burde fordeles på forskellige brancher. Denne fejlkilde er imidlertid forsøgt begrænset ved at gå fra den stringente brancheinddeling i GER til den brancherelaterede inddeling, jf. afsnit 2.2.

De største offentlige arbejdsgivere, selvstyret og kommunerne, dækker over en lang række forskellige arbejdsfelter såsom undervisning, sundhedsvæsen og administration. Som lønudbetalende arbejdsgivere optræder det offentlige dog kun som én enkelt arbejdsgiver hver især, hvorfor beskæftigelsen inden for hver enkelt af disse enheder ikke – med det anvendte datagrundlag – kan branchefordeles efter aktivitet. Al beskæftigelse fra disse arbejdsgivere er derfor klassificeret som *Offentlig administration og service*. For udspecificering af beskæftigelsen i den offentlige sektor henvises til Grønlands Statistiks seneste udgivelse af statistikken over *Offentlige ansatte*. Statistikken over offentligt ansatte dannes imidlertid direkte ud fra det offentlige lønsystem, og er således ikke umiddelbart sammenlignelig med beskæftigelsesstatistikken.

Signatur forklaring:
… Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse
Lene Baunbæk
E-mail: leba@stat.gl

Arbejdsmarked

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

NAATSORSUEQQISSAARTARFIK
GRØNLANDS STATISTIK STATISTICS GREENLAND